

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"Підприємницька діяльність"
для студентів денної форми навчання
спеціальність 073 «Менеджмент»
рівень вищої освіти бакалавр**

Затверджено
на засіданні групи забезпечення спеціальності
протокол № _1_ від «_10_»__09__ 2020 року
Голова групи _____ Павленко О. П.

Затверджено
на засіданні кафедри публічного
управління та менеджменту ПД
протокол №_1_ від «_31_»__08__2020 року
зав.кафедри _____ Павленко О.П.

**ОДЕСА
2020**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"Підприємницька діяльність"
для студентів денної форми навчання
спеціальність 073 «Менеджмент»
рівень вищої освіти бакалавр**

**ОДЕСА
2020**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"Підприємницька діяльність"
для студентів денної форми навчання
спеціальність 073 «Менеджмент»
рівень вищої освіти бакалавр**

Затверджено
на засіданні групи забезпечення спеціальності
протокол № 1 від « 10 » 09 2020 року

**ОДЕСА
2020**

Методичні вказівки та завдання до виконання практичних занять з дисципліни “Підприємницька діяльність” для бакалаврів 3 курсу денної форми навчання за спеціальністю «Менеджмент» /Укладач: к.е.н., доцент Павленко О.П., асистент Юзва І.М. – Одеса, ОДЕКУ, 2020 р.-34 с., укр. мова.

ЗМІСТ

1.	Вступ	5
2.	Методичні вказівки до проведення практичних занять	7
	Тема 1. Природа та економічна сутність підприємництва	7
	Тема 2. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності	8
	Тема 3. Мале та середнє підприємництво	10
	Тема 4. Технологія заснування бізнесу	11
	Тема 5. Маркетинг у підприємницькій діяльності	14
	Тема 6. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності	15
	Тема 7. Правові питання підприємництва, господарських операцій та інвестування	17
	Тема 8. Фінанси у підприємницькій діяльності	19
	Тема 9. Податки у підприємницькій діяльності	21
	Тема 10. Облік та звітність на підприємстві	22
	Тема 11. Перевірки контролюючих органів	24
	Тема 12. Інформаційна безпека підприємницьких структур	26
	Тема 13. Боротьба із шахрайством у бізнесі	27
3.	Теми доповідей для студентів	29
4.	Література	32

1. Вступ

Одним з основних видів людської діяльності в ринковій економіці є підприємницька. За своєю економічною природою підприємницька діяльність – це економічні відносини, що виникають між людьми з приводу організації власної справи, виробництва, їх функціонування з метою отримання прибутку. Підприємництво є однією з головних складових ринкової системи господарювання. На нього покладено розв'язання таких важливих економічних і соціальних завдань, як насичення національного ринку різноманітними благами, розв'язання проблеми зайнятості населення та сприяння становленню середнього класу, розвиток конкуренції, формування господарської культури тощо.

Дисципліна «Підприємницька діяльність» належить до обов'язкової частини підготовки бакалаврів за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Мета дисципліни: вивчення студентами питань теорії та практики підприємницької діяльності як системи економічних, організаційних та правових відносин в межах підприємницьких структур.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння теоретичними та практичними знаннями об'єктивних закономірностей, умов и процесів підприємницької діяльності;
- усвідомлення сутності правового регулювання підприємництва в сучасних умовах ринкової економіки;
- вивчення сучасних організаційних форм підприємництва та його інформаційного забезпечення;
- одержання знань з питань формування та ефективного використання виробничого потенціалу суб'єктів господарювання;
- вивчення основ економічного регулювання підприємницької діяльності та прийняття ефективних управлінських рішень.

Загальний обсяг навчального часу, що припадає на вивчення дисципліни «Підприємницька діяльність» визначається навчальним планом.

Методичні рекомендації покликані допомогти студентам у підготовці до практичних занять з курсу „Підприємницька діяльність”, які дають змогу глибше ознайомитися з науковими здобутками провідних вчених-економістів та практичними результатами відомих підприємців, з'ясувати проблеми і напрями розвитку підприємництва в Україні та світі.

Контроль знань студентів здійснюється за допомогою модульного контролю.

У результаті вивчення дисципліни студент отримує наступні знання та вміння:

Знати:

- принципи та методи організації та ведення власного бізнесу;

- теоретичні підходи до аналізу зовнішнього та внутрішнього підприємницького середовища;
- принципи та методи аналізу господарських процесів в середині підприємницьких структур..

Вміти:

- здійснювати господарський аналіз діяльності підприємницьких структур;
- аналізувати процеси і явища у зовнішньому оточенні бізнесу;
- складати необхідні документи для реєстрації власного підприємства;
- складати бізнес-плани розвитку власного бізнесу.

Компетентності:

- оволодіння теоретичними та практичними знаннями об'єктивних закономірностей, умов и процесів підприємницької діяльності;
- усвідомлення сутності правового регулювання підприємництва в сучасних умовах перехідної економіки;
- вивчення сучасних організаційних форм підприємництва та його інформаційного забезпечення;
- одержання знань з питань формування та ефективного використання виробничого потенціалу суб'єктів господарювання;
- вивчення основ економічного регулювання підприємницької діяльності.

При оцінюванні контрольних занять студента враховуються: якість виконання завдань, перегляд спеціальної літератури, виконання завдань у встановленому обсязі та відповідно до заданих строків.

2. Методичні вказівки до проведення практичних занять

Тема 1. Природа та економічна сутність підприємництва.

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: підприємець, підприємницька діяльність, особистісні чинники підприємництва; ресурсна, інноваційна, організаційна, творча функції підприємництва; рушійні сили підприємництва, умови та принципи підприємництва, суб'єкт підприємництва, право, права підприємця, обов'язки, обов'язки підприємця, економічна власність, юридична власність, кількісний аспект власності, якісний аспект власності, приватна власність, колективна власність, державна власність, якість власності, якість власності галузі, якість використання власності.

Вивчаючи дану тему, студентам потрібно звернути особливу увагу на:

- сутність підприємництва,
- функції та рушійні сили підприємництва,
- умови та принципи підприємництва,
- суб'єкт підприємництва,
- права та обов'язки підприємців,
- сутність і структура економічної власності,
- управління власністю компанії,
- управління якістю власності в галузі.

Питання для перевірки знань:

1. Розкрийте сутність підприємництва, підприємницької діяльності.
2. Охарактеризуйте функції та рушійні сили підприємництва.
3. Назвіть умови та принципи підприємництва.
4. Опишіть сутність і структуру економічної власності.
5. Розкрийте поняття „управління власністю компаній“.
6. Що таке управління якістю власності в галузі?
7. Дайте визначення поняттю „підприємець“.
8. Опишіть особистісні чинники підприємництва.
9. Що таке ресурсна, інноваційна, організаційна, творча функції підприємництва?
10. Опишіть рушійні сили підприємництва.
11. Назвіть умови та принципи підприємництва.
12. Що таке суб'єкт підприємництва?
13. Що таке право, права підприємця?
14. Охарактеризуйте обов'язки, обов'язки підприємця.
15. Дайте визначення поняттю „юридична власність“.
16. Охарактеризуйте кількісний аспект власності.
17. Охарактеризуйте якісний аспект власності.

18. Що являє собою приватна власність?
19. Що являє собою колективна власність?
20. Що являє собою державна власність?
21. Що таке якість власності?
22. Що таке якість власності галузі?
23. Охарактеризуйте якість використання власності.

Тема 2. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: підприємство, підприємець — фізична особа, юридичні особи (підприємства), фірма, компанія, індивідуальне підприємство, сімейне підприємство, приватне підприємство, колективне підприємство, державне комунальне підприємство; підприємство, засноване на загальнодержавній власності; спільне підприємство; підприємство, засноване на власності юридичних осіб і громадян іноземних держав; унітарне підприємство, корпоративне підприємство (корпорація), виробничий кооператив, унітарно-корпоративні підприємства, великі підприємства, малі підприємства, дочірня фірма (компанія), асоційована фірма, філія, картель, синдикат, пул, консорціум, концерн, корпорація, трест, холдінг (холдінгова компанія), фінансова група, асоціація, товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з додатковою відповідальністю, повне товариство, командитне товариство, негласне товариство, цільове товариство, франчайзна система (франчайзинг).

Вивчаючи дану тему, студентам потрібно звернути особливу увагу на:

- організаційні одиниці підприємництва,
- основні види підприємств та їх організаційно-правові форми,
- переваги та недоліки одноосібного володіння,
- товариство та його особливості,
- корпоративні форми організації підприємницької діяльності,
- спільні підприємства,
- франчайзну систему.

Питання для перевірки знань:

1. Що таке організаційні одиниці підприємництва?
2. Перерахуйте основні види підприємств та їх організаційно-правові форми.
3. Визначте поняття „одноосібне володіння”, вкажіть його переваги та недоліки.
4. Розкрийте поняття „товариство” та його особливості.
5. Що являє собою корпоративна форма організації підприємницької діяльності?
6. Що таке підприємство?
7. Що таке підприємець — фізична особа?
8. Що таке юридичні особи (підприємства)?

9. Що таке фірма? Що таке компанія?
10. Що таке індивідуальне підприємство? Що таке сімейне підприємство?
11. Що таке приватне підприємство? Що таке колективне підприємство?
12. Що таке державне комунальне підприємство?
13. Охарактеризуйте підприємство, засноване на загальнодержавній власності.
14. Що являє собою спільне підприємство?
15. Охарактеризуйте підприємство, засноване на власності юридичних осіб і громадян іноземних держав.
16. Що таке унітарне підприємство?
17. Охарактеризуйте корпоративне підприємство (корпорація).
18. Що таке виробничий кооператив?
23. Що таке великі підприємства?
24. Що таке малі підприємства?
25. Дайте визначення поняттям „дочірня фірма (компанія)" та «асоційована фірма».
26. Дайте визначення поняттям «філія», «картель» та «синдикат»
27. Дайте визначення поняттям «консорціум», «концерн» та «корпорація»
28. Дайте визначення поняття холдінг (холдінгова компанія).
29. Дайте визначення поняття фінансова група.
30. Дайте визначення поняття асоціація.
31. Що таке франчайзинг? Як він працює?
32. Які переваги франчайзингу перед початком мого власного бізнесу?
33. Чи існують недоліки франчайзингу?

Тестове завдання за темами №1 та №2.

Питання 1.

Вперше авторство терміна "підприємництво" адресують:

- 1) Кантільйону;
- 2) Фишеру;
- 3) Фридману;
- 4) Сміту.

Питання 2

Підприємець згідно з нетрадиційним підходом – це:

- 1) креативна особистість, яка створює щось нове, засновник нової справи;
- 2) новатор, генератор нових ідей, підходів;
- 3) людина, яка приймає на себе ризик;
- 4) всі відповіді вірні.

Питання 3

Підприємництво – це:

- 1) самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку;
- 2) цільове об'єднання ресурсів для досягнення певної мети;

- 3) торгівельне, господарське або промислове підприємство, що користується правом юридичної особи, під маркою якої продаються товари або надаються послуги.

Питання 4

Термін «підприємницький менеджмент» використовується в царині управлінської науки починаючи із:

- 1) 60~х років XX ст.
- 2) 80~х років XX ст.
- 3) 20~х років XX ст.
- 4) 50~х років XX ст.

Питання 5

Підприємницький менеджмент (управління) – це:

- 1) управління в умовах невизначеного і нестабільного зовнішнього середовища, що характеризується прагненням до змін, пошуком нових можливостей і високим ступенем ризику в їх реалізації;
- 2) діяльність, спрямована на досягнення цілей підприємств, установ, організацій шляхом формування попиту та максимального задоволення потреб споживачів;
- 3) підприємницька діяльність, спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів.

Питання 6

Існують такі завдання менеджменту підприємства:

- 1) сформулювати місію підприємства;
- 2) прагнути того, щоб робота підприємства була продуктивною, а дії робітників ефективними;
- 3) регулювати соціальні впливи та відповідальність підприємства.
- 4) всі відповіді вірні.

Питання 7

Суб'єкти господарювання:

- 1) господарські організації;
- 2) громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці;
- 3) всі відповіді вірні.

Тема 3. Мале та середнє підприємництво

В результаті вивчення теми студенти повинні розуміти базові поняття: мале підприємництво, малі підприємства, функції малого підприємництва, суб'єкт регіональної та муніципальної влади, інкубатор, надомний бізнес, блошині ринки, принцип державної підтримки МП, бюджетна (митна, тарифна) політика, інституційно-інвестиційна державна політика, державна адміністративна політика, державна політика в сфері трудових відносин і соціального забезпечення, муніципальна державна політика регіону, політика в сфері оподаткування, цільова орієнтація; стратегія, орієнтована на розвиток; стратегія, орієнтована на зростання; загальна підтримка МП, спеціальна підтримка МП, фінансово-кредитна підтримка МП.

Вивчаючи дану тему, студентам потрібно звернути особливу увагу на:

- місце і роль малого підприємництва в економіці, економічну сутність і

- функції малих підприємств,
- державну політику у сфері малого підприємництва,
- стратегію та основні напрямки і заходи підтримки малого і середнього бізнесу,
- на орієнтир вибору політичного курсу щодо малого та середнього бізнесу,
- регулювання господарської діяльності малих підприємств, розвиток малого підприємництва з нуля,
- розвиток малого бізнесу як муніципального утворення.

Питання для перевірки знань:

1. Охарактеризуйте мале підприємництво.
2. Що являють собою малі підприємства?
3. Опишіть функції малого підприємництва.
4. Що таке великий корпоративний бізнес?
5. Які ви знаєте суб'єкти регіональної та муніципальної влади?
6. Що таке інкубатор?
7. Що таке надомний бізнес?
8. Що таке блошині ринки?
9. Назвіть принципи державної підтримки МП.
10. Охарактеризуйте бюджетну (митну, тарифну) політику.
11. Охарактеризуйте інституційно-інвестиційну державну політику.
12. Охарактеризуйте державну адміністративну політику.
13. Охарактеризуйте державну політику у сфері трудових відносин і соціального забезпечення.
14. Охарактеризуйте муніципальну державну політику регіону.
15. Охарактеризуйте політику у сфері оподаткування.
16. Що таке цільова орієнтація?
17. Дайте визначення стратегії, орієнтованої на розвиток.
18. Дайте визначення стратегії, орієнтованої на зростання.
19. Що являє собою загальна підтримка МП?
20. Що являє собою спеціальна підтримка МП?
21. Що являє собою фінансово-кредитна підтримка МП?

Тема 4. Технологія заснування бізнесу

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: підприємницька діяльність, особистісні чинники підприємництва, новий товар, місія організації, політика, стратегія, тактика, фактори зовнішнього середовища прямої та непрямой дії, бізнес-ідея, статут, установчий договір, статутний фонд, державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, ліцензування діяльності, фіктивна фірма, ліцензія, патент.

Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі поняття, як:

- Мета організації власної справи. Визначення місії та формулювання

- цілей фірми.
- Вибір бізнес-ідеї.
 - Форми і принципи створення власної справи.
 - Засновницькі документи підприємства.
 - Статутний фонд підприємства та його формування.
 - Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.
 - Постанова на облік у податкових органах. Відкриття рахунків у банках.
 - Дозволи, необхідні для початку роботи. Ліцензування діяльності підприємства.
 - Обмеження підприємництва. Припинення діяльності підприємства.

Питання для перевірки знань:

22. Назвіть чинники опрацювання місії за Ф. Котлером.
23. Перерахуйте фактори, що впливають на результати діяльності підприємства.
24. Наведіть інформаційну модель управління виробничою діяльністю фірми по визначенню пріоритетних цілей та завдань фірми.
25. Які основні характеристики цілей організації?
26. Які ви знаєте цілі формування місії підприємства?
27. Перерахуйте сфери встановлення цілей фірми.
28. Опишіть процес встановлення цілей.
29. Назвіть правила для встановлення цілей.
30. Які ви знаєте три види стратегічного управління в залежності від ступеня нестабільності зовнішнього середовища за І. Ан-софом?
31. Перерахуйте основні помилки при встановленні цілей і причини їх виникнення.
32. Поясніть взаємозв'язок елементів зовнішнього і внутрішнього середовища фірми.
33. Фактори зовнішнього середовища прямої та непрямой дії
34. Опишіть модель взаємодії організації із зовнішнім середовищем.
35. Як розробити успішну комерційну ідею?
36. Як оцінити бізнес-ідею?
37. Що таке просівання бізнес-ідей?
38. Як знайти гроші для фінансування початкових витрат?
39. Як скласти бюджет початкових капіталовкладень?
40. Як скласти кошторис поточних витрат?
41. Назвіть основні заходи попередження розповсюджених помилок при виборі бізнес-ідеї.
42. Перерахуйте складові реалізації бізнес-ідеї.
43. Розкрийте форми й принципи створення власної справи.
44. Що являють собою засновницькі документи?
45. Як проводиться підготовка установчих документів підприємства?

46. Як назвати компанію?
47. Перерахуйте джерела фінансування новоствореного підприємства.
48. Що таке статутний фонд підприємства?

Тестове завдання за темами № 3 та № 4.

Питання 1

Ліцензія - це:

- 1) документ державного зразка, що засвідчує право ліцензіата на здійснення зазначеного в ньому виду господарської діяльності впродовж певного терміну за умови виконання ліцензійних умов;
- 2) документ, що засвідчує той чи інший факт;
- 3) документ, що видається органами та засвідчує якість товару;
- 4) це матеріальний об'єкт, що містить у зафіксованому вигляді інформацію, оформлений у зведеному порядку і має відповідно до чинного законодавства юридичну силу

Питання 2

Ліцензування - це:

- 1) видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ і ліцензійних реєстрів;
- 2) діяльність уповноважених органів з підтвердження відповідності товару;
- 3) процедура виконання встановлених міжнародних та національних вимог.

Питання 3

Авансований капітал – це:

- 1) це сума коштів, яка вкладається власником у підприємницьку діяльність з метою одержання
- 2) прибутку;
- 3) кошти й матеріальні цінності, що надаються кредитором у користування позичальнику на визначений строк та під відсоток;
- 4) будь-яка сума, що занесена до звітності і збільшує баланс рахунку активів та знижує баланс рахунку пасивів.

Питання 4

В основі менеджменту лежать певні положення:

- 1) менеджмент стосується людини і тільки людини;
- 2) менеджмент неможливо відокремити від культури суспільства;
- 3) усі робітники підприємства задля досягнення його успіху мають розділяти загальні цінності та прагнути досягти загальної мети;
- 4) всі відповіді вірні.

Питання 5

Авансований капітал поділяють на:

- 1) постійний і тимчасовий;
- 2) тимчасовий і первинний;
- 3) постійний і змінний.

Питання 6

Оборотний капітал – це:

- 1) сума коштів, яка витрачається на придбання засобів праці (будівель, споруд, машин, 20 устаткування) та обертається впродовж кількох періодів виробництва;
- 2) ресурс тривалого користування, що використовується з метою виробництва більшої кількості товарів і послуг та отримання доходу;
- 3) сума коштів, яка витрачається на придбання на ринку предметів праці (сировини, матеріалів, комплектуючих) та оплату праці

Питання 7

Власний капітал включає такі фонди:

- 1) статутний, пайовий і резервний;
- 2) поточний, резервний, пайовий;
- 3) статутний, поточний.

Питання 8

Інвестиції – це:

- 1) усі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект;
- 2) перевірка і документальне підтвердження наявності та стану, оцінка активів та зобов'язань;
- 3) один із факторів виробництва, усе те, що використовується для виробництва, але безпосередньо не споживається в ньому.

Тема 5. Маркетинг у підприємницькій діяльності

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: маркетинг, завдання маркетингу, сегментація ринку, елементи комерційної діяльності, комунікації маркетингу, маркетинг-мікс, базисні стратегії маркетингу, маркетингове середовище, попит, функціональний підхід до маркетингу, товарний підхід до маркетингу, системно-поведінковий підхід до маркетингу, національний підхід до маркетингу, управлінський підхід до маркетингу, узагальнюючий підхід до маркетингу, не-статки, потреба, запити (побажання), попит, товар, обмін, трансакція, трансферт, вартість, споживча корисність, вартість споживання, задоволення, маркетингова комунікація, маркетинговий розподіл, ринок, споживачі, посередники, постачальники, інфраструктура ринку, маркетинговий контроль.

Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі поняття, як:

- Становлення маркетингу.
- Сутність і функції маркетингу.
- Класифікація маркетингу.
- Основні принципи маркетингу.
- Концепції маркетингу.
- Принципи та етапи маркетингових досліджень.
- Організація маркетингу на підприємстві.

Питання для перевірки знань:

1. Опишіть походження терміну „маркетинг“.
2. Сутність і принципи маркетингу.

3. Історія розвитку маркетингу та еволюція його концепцій.
4. Види маркетингу.
5. Дайте визначення маркетингу.
6. Розкрийте сутність і функції маркетингу.
7. Охарактеризуйте функціональні завдання маркетингу у фірмі
8. Дайте визначення поняттю „цінність”.
9. Дайте визначення поняттю „обмін”.
10. Дайте визначення поняттю „вартість”. Дайте визначення поняттю „споживча корисність”.
11. Дайте визначення поняттю „вартість споживання”.
12. Дайте визначення поняттю „задоволення”.
13. Що являє собою маркетингова комунікація?
14. Дайте визначення поняттю „маркетинговий розподіл”.
15. Дайте визначення поняттю „ринок”.
16. Наведіть класифікацію ринків.
17. Наведіть класифікацію маркетингу.
18. Охарактеризуйте шкалу для оцінки рівня нестабільності зовнішнього середовища (за І. Ансоффом).
19. Перерахуйте задачі проведення опитувань представників груп впливу.
20. Назвіть типи системи управління підприємством залежно від рівня нестабільності зовнішнього середовища.
21. Які системи управління підприємством використовуються в умовах відносно стабільного зовнішнього середовища?
22. Які системи управління підприємством використовуються в динамічних умовах зовнішнього середовища?
23. Які системи управління підприємством використовуються в кризових умовах?

Тема 6. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: підприємницька діяльність, особистісні чинники підприємництва, новий товар, місія організації, політика, стратегія, тактика, фактори зовнішнього середовища прямої та непрямой дії, бізнес-ідея, статут, установчий договір, статутний фонд, державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, ліцензування діяльності, фіктивна фірма, ліцензія, патент.

Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі поняття, як:

- Мета організації власної справи. Визначення місії та формулювання цілей фірми.
- Вибір бізнес-ідеї.
- Форми і принципи створення власної справи.
- Засновницькі документи підприємства.
- Статутний фонд підприємства та його формування.
- Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.

- Постановка на облік у податкових органах. Відкриття рахунків у банках.
- Дозволи, необхідні для початку роботи. Ліцензування діяльності підприємства.
- Обмеження підприємництва. Припинення діяльності підприємства.

Питання для перевірки знань:

1. Охарактеризуйте поняття: бізнес, бізнесмен, підприємництво, підприємець.
2. Що являє собою бізнес-план?
3. Що таке план розвитку бізнесу чи проекту?
4. Охарактеризуйте фінансові прогнози.
5. Що таке бізнес-ідея?
6. Дайте визначення корпоративним цілям.
7. Опишіть внутрішні задачі бізнес-плану.
8. Що Ви розумієте під зовнішньою задачею бізнес-плану?
9. Розкрийте структуру бізнес-плану.
10. Що являє собою резюме бізнес-плану?
11. Опишіть аналіз ринку збуту товарів (послуг), аналіз конкурентів.
12. Що являє собою стратегія маркетингу?
13. Що таке план маркетингу?
14. Розкрийте метод SWOT-аналізу.
15. Опишіть план і структуру виробництва продукції.
16. Опишіть організаційний план і управління проектом, юридичний план.
17. Наведіть методологію оцінки ризиків.
18. Що таке фінансовий план інвестиційного проекту?

Тестове завдання за темами № 5 та № 6.

Питання 1

Основний капітал – це:

- 1) сукупність майнових цінностей підприємства, які обслуговують господарський процес і повністю використовуються протягом одного виробничого циклу;
- 2) кошти, які інвестовані в операційні активи підприємства для здійснення операційної (основної) його діяльності;
- 3) сума коштів, яка витрачається на придбання засобів праці (будівель, споруд, машин, устаткування) та обертається впродовж кількох періодів виробництва.

Питання 2

Власний капітал – це:

- 1) сума коштів, яка формується за рахунок нерозподіленого прибутку, тобто валового прибутку, за вирахуванням сплачених податків, відсотків за кредит і дивідендів;

- 2) ресурс тривалого користування, що використовується з метою виробництва більшої кількості товарів і послуг та отримання доходу;
- 3) сукупність матеріальних засобів, які використовуються в технологічному процесі виробництва і забезпечують підвищення продуктивності людської праці.

Питання 3

Залучений капітал – це:

- 1) сума коштів, яка формується на тимчасовій основі у вигляді довго або/та короткострокової позики, яка здійснюється у формі банківського кредиту;
- 2) сукупність прав розпорядження цінностями, які забезпечують їх власнику дохід без затрат праці;
- 3) сукупність грошових коштів та цінних паперів.

Питання 4

Постійний капітал поділяють на:

- 1) внутрішній і зовнішній;
- 2) фінансовий і юридичний;
- 3) основний і оборотний.

Питання 5

За джерелами формування підприємницький капітал поділяють на:

- 1) основний і оборотний;
- 2) поточний і резервний;
- 3) власний і позиковий.

Питання 6

Структура опису ролей ділового спілкування може включати такі компоненти:

- 1) функції, що виконуються учасниками;
- 2) інструкції з виконання кожного етапу процесу;
- 3) портрети ролей, що характеризують особисті якості учасників спілкування;
- 4) усі відповіді вірні.

Питання 7

Основні елементи культури підприємства – це:

- 1) цінності, соціальні установки;
- 2) стиль керівництва;
- 3) методи мотивації робітників;
- 4) способи прийняття рішень, комунікації;
- 5) усі відповіді вірні.

Тема 7. Правові питання підприємництва, господарських операцій та інвестування

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: цивільне законодавство, господарський кодекс, цивільний кодекс, законодавче регулювання, антимонопольне законодавство, "правило 90 днів", нотаріальне засвідчення, корупція, надмірне регулювання, угода, відповідальність, відповідальність підприємців; цивільно-правова, адміністративна, кримінальна

відповідальність підприємців; дисциплінарна, матеріальна, моральна відповідальність; солідарний обов'язок (відповідальність), субсидіарна відповідальність, змішана відповідальність, зобов'язання, звичай ділового обігу, неустойка (штраф, пеня), застава, утримання майна боржника, поручительство, банківська гарантія, задаток, принципіал, склад злочину, обов'язкові роботи, виправні роботи, обмеження волі, арешт, позбавлення волі, конфіскація майна.

Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі поняття, як:

- Загальні спостереження стосовно сучасної правової бази для підприємницької діяльності.
- Цивільне законодавство.
- Законодавство, яке регулює діяльність господарських товариств.
- Антимонопольне законодавство.
- Приховані витрати та зайві перешкоди.
- Корупція та надмірне регулювання.
- Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.

Питання для перевірки знань:

1. Що необхідно зробити на сучасному етапі правового розвитку України?
2. Охарактеризуйте законодавче регулювання процесів створення і діяльності господарчих товариств.
3. Визначіть чотири окремі галузі українського права, в яких настав час для законодавчого вдосконалення?
4. Що таке Господарський Кодекс України?
5. Перерахуйте шляхи вдосконалення цивільного права України.
6. Що таке Цивільний Кодекс України?
7. Перерахуйте приклади надмірного регулювання.
8. Навіщо потрібне антимонопольне законодавство?
9. Перерахуйте різні приховані витрати та зайві перешкоди.
10. Що таке корупція та надмірне регулювання?
11. Розкрийте поняття „відповідальність" і „відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності".
12. Охарактеризуйте поняття цивільного законодавства.
13. Як відбувається законодавче регулювання?
14. Розкрийте "правило 90 днів".
15. Що таке нотаріальне засвідчення?
16. Що являє собою угода?
17. Охарактеризуйте цивільно-правову відповідальність підприємців.
18. Охарактеризуйте адміністративну відповідальність підприємців.
19. Охарактеризуйте кримінальну відповідальність підприємців.
20. Охарактеризуйте дисциплінарну відповідальність.
21. Охарактеризуйте матеріальну відповідальність.

22. Охарактеризуйте моральну відповідальність.

Тема 8. Фінанси у підприємницькій діяльності

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: фінанси, фінансові ресурси, об'єкти і суб'єкти фінансів, фінансовий капітал, національне багатство, валовий внутрішній продукт, валовий національний продукт, організаційна структура фінансової системи, фінанси підприємства, фінансовий менеджмент, фіктивний капітал, самофінансування підприємства, інвестиції, внутрішні та зовнішні джерела фінансових ресурсів, інвестиційна діяльність підприємства, фінансові інвестиції, реальні інвестиції, інноваційні інвестиції, інвестори, інвестиційна діяльність, інвестиційні ресурси; власні, позичені, залучені фінансові ресурси; інвестиційний потенціал, інвестиційний капітал, фінансове планування, методи фінансового планування, корпоративні фінанси.

Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі поняття, як:

- Фінанси як суб'єкт і об'єкт управління.
- Організаційна структура управління фінансами.
- Фінанси підприємства та фінансовий менеджмент.
- Джерела фінансових ресурсів та інвестування.
- Сутність та механізм фінансового планування на підприємстві.
- Корпоративні фінанси

Питання для перевірки знань:

1. Що таке фінанси, фінансові ресурси?
2. Охарактеризуйте об'єкти і суб'єкти фінансів.
3. Що таке фінансовий капітал?
4. Що таке національне багатство?
5. Що таке валовий внутрішній продукт?
6. Що таке валовий національний продукт?
7. Що таке фінанси підприємства?
8. Опишіть організаційну структуру фінансової системи.
9. Розкрийте поняття „фінансовий менеджмент“.
10. Розкрийте поняття „фіктивний капітал“.
11. Що таке самофінансування підприємства?
12. Розкрийте поняття: „інвестиції“, „інвестиційна діяльність підприємства“.
13. Дайте визначення поняттям: „фінансові інвестиції“, „реальні інвестиції“, „інноваційні інвестиції“.
14. Охарактеризуйте інвестиційні ресурси; власні, позичені, залучені фінансові ресурси.
15. Охарактеризуйте корпоративні фінанси.
16. Розкрийте поняття: інвестори, інвестиційна діяльність.

17. Опишіть процес фінансового планування.
18. Опишіть методи фінансового планування.
19. Що таке інвестиційний потенціал?
20. Що таке інвестиційний капітал?
21. Які внутрішні та зовнішні джерела фінансових ресурсів Ви знаєте?

Тестове завдання за темами № 7 та № 8.

Питання 1

Культура адміністративних закладів характеризується:

- 1) сталими традиціями;
- 2) ритуалами;
- 3) підкресленою ієрархією;
- 4) усі відповіді вірні.

Питання 2

Культура інноваційних компаній:

- 1) має явно виражену орієнтацію на майбутнє;
- 2) розвиває ініціативу, творчість;
- 3) розвиває колективізм і групову діяльність;
- 4) усі відповіді вірні.

Питання 3

Аналітичне оцінювання методів підприємницького менеджменту можна здійснювати за допомогою таких критеріїв:

- 1) ефективності;
- 2) справедливості;
- 3) здатності до реалізації;
- 4) довгостроковості стимулів;
- 5) усі відповіді вірні.

Питання 4

Що слід розуміти під терміном «підприємець» ?

- 1) юридична особа , яка допомагає вести власний бізнес
- 2) будь яка особа, яка здатна займатися бізнесом
- 3) фізична особа, яка створює і управляє власним бізнесом

Питання 5

Які два основних підхода виділяють щодо визначення терміна «підприємництво»?

- 1) інформаційний та не інформаційний
- 2) традиційний та нетрадиційний
- 3) традиційний та інформативний

Питання 6

- 1) Що являє собою підприємницький менеджмент ?
управління в умовах невизначного і нестабільного зовнішнього середовища, що характеризується прагненням до змін, пошуком нових можливостей
- 2) управління в умовах визначного та стабільного зовнішнього середовища, що характеризується прагненням до змін, пошуком нових можливостей
- 3) немає вірної відповіді

Питання 7

Яка мета комерційного підприємства як основного суб'єкта ?

- ~ формування ринка
- = формування споживача
- ~ усі відповіді вірні
- ~ немає вірної відповіді

Питання 8

У чому полягає місія і призначення будь-якого підприємства ?

- 1) у тому щоб задовольнити власні потреби
- 2) у тому щоб задовольнити потреби працюючих
- 3) у тому щоб задовольнити потреби клієнта

Питання 9

Що виступає суб'єктом господарювання ?

- 1) учасники господарських відносин які, здійснюють господарську діяльність шляхом реалізації господарської компетенції
- 2) учасники організаційних відносин які, здійснюють господарську діяльність шляхом реалізації господарської компетенції
- 3) учасники особистих відносин які, здійснюють господарську діяльність шляхом реалізації господарської компетенції

Тема 9. Податки у підприємницькій діяльності

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: податки, функції податків, прямих податок, непрямий податок, податок на прибуток підприємств і організацій, прогресивний податок, податкові пільги, інвестиційний кредит, платники податків, місцеві податки, місцеві збори, нерухоме майно (нерухомість), податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, оподаткування доходів, отриманих від продажу об'єктів нерухомого майна; справляння податків з володіння, продажу, дарування, успадкування, купівлі нерухомості; оподаткування доходів від отримання нерухомості в спадок (у дарунок); податок на додану вартість; прогресивна шкала оподаткування доходів громадян; крива Лоренца, спрощена система оподаткування, податкова соціальна пільга, фіксований податок, виручка від реалізації продукції, чистий оподаткований дохід.

Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі поняття, як:

- Роль податків у фінансовій системі держави і підприємства.
- Оподаткування фізичних осіб як складова податкової системи.
- Оподаткування підприємств.
- Оподаткування підприємців — фізичних осіб.

Питання для перевірки знань:

1. Податки та функції податків.
2. Дайте визначення прямих та непрямих податків.

3. Що таке податок на прибуток підприємств і організацій?
4. Дайте характеристику прогресивного податку.
5. Що таке податкові пільги?
6. Що таке інвестиційний кредит?
7. Хто є платниками податків?
8. Дайте визначення місцевих податків та місцевих зборів.
9. Що таке нерухоме майно (нерухомість)?
10. Що таке податок на прибуток підприємств?
11. Що таке податок на доходи фізичних осіб?
12. Як проводиться оподаткування доходів, отриманих від продажу об'єктів нерухомого майна?
13. Як проводиться справляння податків з володіння, продажу, дарування, успадкування, купівлі нерухомості; оподаткування доходів від отримання нерухомості в спадок (у дарунок)?
14. Що являє собою податок на додану вартість?
15. Що являє собою прогресивна шкала оподаткування доходів громадян?
16. Крива Лоренца.
17. Охарактеризуйте спрощену систему оподаткування.
18. Що таке податкова соціальна пільга?
19. У чому полягають переваги фіксованого податку та спрощеної системи оподаткування?
20. Як визначається виручка від реалізації продукції?
21. Як визначається чистий оподаткований дохід?

Тема 10. Облік та звітність на підприємстві

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: оперативний облік, бухгалтерський облік, податковий облік, статистичний облік, управлінський (внутрішній) облік, корпоративні книги, фінансова документація, облік кадрів, кадрова документація, юридична документація, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, актив, пасив, зобов'язання, власний капітал, метод функціональної класифікації витрат або собівартості реалізації, дохід, баланс, бухгалтерський баланс, бухгалтерський рахунок, форма балансу, бухгалтерська звітність, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни у власному капіталі, звіт про рух грошових коштів, інвентаризація, калькуляція, активний рахунок, пасивний рахунок, активно-пасивний рахунок.

Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі поняття, як:

- Сутність та необхідність обліку на підприємстві.
- Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.
- Методи бухгалтерського обліку.
- Постановка і реструктуризація управлінського обліку в організації.

Питання для перевірки знань:

1. Що таке оперативний облік?

2. Що таке бухгалтерський облік?
3. Що таке податковий облік?
4. Що таке статистичний облік?
5. Що таке управлінський (внутрішній) облік?
6. Що таке корпоративні книги?
7. Що таке фінансова документація?
8. Для чого потрібен облік кадрів, що таке кадрова документація?
9. Що таке юридична документація?
10. Для чого були введені міжнародні стандарти бухгалтерського обліку?
11. Дайте визначення поняття: актив, пасив.
12. Дайте визначення поняттю зобов'язання.
13. Дайте визначення поняттю власний капітал.
14. Охарактеризуйте метод функціональної класифікації витрат або собівартості реалізації.
15. Дайте визначення поняттю дохід.
16. Дайте визначення поняття: баланс, бухгалтерський баланс, бухгалтерський рахунок, форма балансу.
17. Для чого потрібна бухгалтерська звітність?
18. Опишіть форми звіту про прибутки та збитки.
19. Опишіть форми звіту про зміни у власному капіталі.
20. Опишіть форми звіту про рух грошових коштів.
21. Що таке інвентаризація?
22. Що таке калькуляція?
23. Дайте визначення термінів: активний рахунок, пасивний рахунок, активно-пасивний рахунок.

Тестове завдання за темами № 9 та № 10.

Питання 1

На якій основі громадянин – підприємець здійснює свою діяльність ?

- 1) свободи слова
- 2) свободи дій
- 3) свободи підприємництва

Питання 2

Що являє собою виробничі кооперативи ?

- 1) примусове об'єднання громадян на засадах членства з метою сумісної виробничої або іншої виробничої діяльності
- 2) добровільне об'єднання громадян на засадах членства з метою сумісної виробничої або іншої виробничої діяльності
- 3) обов'язкове об'єднання громадян на засадах членства з метою сумісної виробничої або іншої виробничої діяльності

Питання 3

Авансовий капітал поділяють на:

- 1) постійний, змінний
- 2) розподільчий, не розподільчий

- 3) не має вірної відповіді

Питання 4

Однією із форм інвестиційної діяльності є:

- 1) інвестиції
- 2) інвестиційна діяльність
- 3) інноваційні можливості

Питання 5

Що слід розуміти під малим підприємством ?

- 1) важливий сектор економіки, що відзначається високою масовістю, динамічністю, гнучкістю
- 2) один із секторів економіки, що відзначається високою масовістю, динамічністю, гнучкістю
- 3) сектор, який займає не велике місце в ринковій економіці

Питання 6

Підприємницький успіх, який пов'язаний із результатами, що виявляються зовні підприємства, багато у чому залежить від :

- 1) від підприємства
- 2) конкурентного середовища
- 3) від споживачів
- 4) немає вірної відповіді

Питання 7

Чим займаються венчурні підприємства ?

- 1) приладними науково – технічними дослідженнями і розробками, впровадженням технічних інновацій
- 2) технічними дослідженнями і розробками, впровадженням технічних інновацій
- 3) дослідження ринків
- 4) немає вірної відповіді

Питання 8

Який недолік є у венчурних підприємств ?

- 1) малий прибуток
- 2) немає досвіду ведення бізнесу
- 3) багато конкурентів

Тема 11. Перевірки контролюючих органів

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: фіскальні органи, контролюючі органи, правоохоронні органи, завдання органів державної податкової служби, функції державної податкової служби, права державної податкової служби, податкова міліція, планова виїзна перевірка, позапланова виїзна перевірка, журнал реєстрації перевірок, оперативна перевірка, штрафні санкції, ревізії та перевірки фінансової діяльності, державна дисципліна цін, позапланові перевірки стану пожежної безпеки, завдання та права санітарно-епідеміологічної станції, завдання та права органів Держспоживзахисту.

- Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі

поняття, як:

- Класифікація фіскальних, контролюючих та правоохоронних органів.
- Органи податкової служби.
- Контрольно-ревізійне управління.
- Державна інспекція по контролю за цінами.
- Органи пожежного нагляду.
- Санітарно-епідеміологічна служба.
- Державний комітет стандартизації, метрології та сертифікації.
- Служба захисту прав споживачів.

Питання для перевірки знань:

1. Класифікація фіскальних, контролюючих та правоохоронних органів.
2. Завдання та права щодо контролю і перевірок органів Державної податкової служби.
3. Яка сума неоподаткованого мінімуму доходів громадян встановлена на даний момент?
4. Які суми адміністративних штрафів накладається на громадян, винних у неподанні або несвоєчасному поданні декларацій про доходи чи у включенні до декларацій перекручених даних, у відсутності обліку або неналежному веденні обліку доходів і витрат, для яких встановлено обов'язкову форму обліку?
5. Які суми адміністративних штрафів накладається на громадян, які займаються підприємницькою діяльністю без державної реєстрації чи без спеціального дозволу (ліцензії), якщо його отримання передбачено законодавством?
6. Які суми адміністративних штрафів накладається на громадян, які здійснюють продаж товарів без придбання одноразових патентів або з порушенням терміну їх дії, чи здійснюють продаж товарів, не зазначених у деклараціях?
7. Яка сума штрафу накладається у разі, коли платник податків не сплачує узгоджену суму податкового зобов'язання протягом граничних строків при затримці до 30 календарних днів? наступних за останнім днем граничного строку сплати узгодженої суми податкового зобов'язання.
8. Яка сума штрафу накладається у разі, коли платник податків не сплачує узгоджену суму податкового зобов'язання протягом граничних строків при затримці від 31 до 90 календарних днів включно, наступних за останнім днем граничного строку сплати узгодженої суми податкового зобов'язання?
9. Яка сума штрафу накладається у разі, коли платник податків не сплачує узгоджену суму податкового зобов'язання протягом граничних строків при затримці, що є більшою 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати узгодженої суми податкового зобов'язання?
10. Завдання та права щодо контролю і перевірок Контрольно-ревізійного

управління.

11. Завдання та права щодо контролю і перевірок Державної інспекції по контролю за цінами.

12. Завдання та права щодо контролю і перевірок органів пожежного нагляду.

13. Завдання та права щодо контролю і перевірок санітарно-епідеміологічної служби.

14. Завдання та права щодо контролю і перевірок Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації.

15. Завдання та права щодо контролю і перевірок Служби захисту прав споживачів.

16. Які суми адміністративних штрафів накладаються за відмову споживачу в реалізації його права на безкоштовне усунення недоліків товару, заміни на аналогічний товар або відповідного зменшення його купівельної вартості, заміни на такий же товар іншої моделі з відповідним перерахуванням купівельної ціни?

17. Які суми адміністративних штрафів накладаються за випуск або реалізацію товарів, виконання робіт, надання послуг, що не відповідають нормативним документам?

18. Які суми адміністративних штрафів накладаються в разі реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг, які підлягають обов'язковій сертифікації, але не мають сертифіката відповідності?

19. Які суми адміністративних штрафів накладаються, якщо випущено і реалізовано товари, виконано роботи, надано послуги, що не відповідають вимогам нормативних документів стосовно безпеки для життя, здоров'я та майна споживачів і навколишнього природного середовища.

Тема 12. Інформаційна безпека підприємницьких структур

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: система інформаційного забезпечення, якість інформації, статистична інформація, масова інформація, правова інформація, особова інформація, довідково-енциклопедична інформація, соціологічна інформація, конфіденціальна інформація, економічна інформація, система управлінського обліку, комерційна таємниця, інформаційна безпека, комерційне шпигунство, економічна розвідка, бенчмаркінг.

Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі поняття, як:

- Підсистема інформаційного забезпечення менеджменту.
- Класифікація інформації.
- Використання інформаційних комп'ютерних технологій в основних функціях менеджменту.
- Інформаційна безпека об'єкту управління.
- Бенчмаркінг в економічній безпеці підприємств та у конкурентній розвідці
- Організація служби безпеки підприємства.

Питання для перевірки знань:

1. Розкрийте поняття інформації.
2. Назвіть елементи системи інформаційного забезпечення.
3. Перерахуйте показники якості інформації.
4. Опишіть негативні явища, притаманні інформаційним системам управління підприємствами.
5. Назвіть основні завдання інформаційної підсистеми.
6. Перерахуйте послідовність етапів формування системи комунікацій.
7. Дайте класифікацію інформації.
8. Розкрийте поняття управлінського обліку.
9. Перерахуйте елементи системи управлінського обліку.
10. Опишіть шляхи раціоналізації, інтегрування та подальшої автоматизації інформаційних потоків.
11. Опишіть процес побудови інформаційної системи підприємства.
12. Перерахуйте відомості, що становлять комерційну таємницю підприємства.
13. Опишіть шляхи захисту КТ.
14. Назвіть правила ефективної роботи дозвільної системи підприємства.
15. Опишіть процес організації служби економічної безпеки підприємства.

Тема 13. Боротьба із шахрайством у бізнесі

В результаті вивчення теми, студенти повинні знати базові поняття: шахрайство як вид злочинності, типи шахрайства, види шахрайства, мотивація шахрайства, фінансовий тиск, тиск пороків та згубних звичок і пристрастей, тиск, пов'язаний з роботою, фактори, які уможливають шахрайство, симптоми шахрайства, способи виявлення шахрайства, афери з інвестиціями, розподіл обов'язків або подвійний контроль, система підтвердження повноважень, система незалежних перевірок, фізичні способи охорони і контролю доступу, документальний контроль, технічні системи охорони, фіктивні підприємства, фіктивне підприємництво, класифікація фіктивних підприємств.

Вивчаючи дану тему, потрібно звернути особливу увагу на такі поняття, як:

- Природа, типи та види шахрайства.
- Мотивація шахрайства.
- Виявлення шахрайства.
- Запобігання шахрайству.
- Фіктивні підприємства в Україні: причини виникнення та шляхи протидії.

Питання для перевірки знань:

1. Охарактеризуйте шахрайство як вид злочинності.
2. Перерахуйте типи шахрайства.
3. Які Ви знаєте види шахрайства?
4. Що є мотивацією шахрайства?
5. Що таке фінансовий тиск та його потенційний вплив на здійснення шахрайства?

6. Що таке тиск пороків та згубних звичок і пристрастів, та їх потенційний вплив на здійснення шахрайства?
7. Що таке тиск, пов'язаний з роботою, та його потенційний вплив на здійснення шахрайства?
8. Фактори, які сприяють шахрайству.
9. Назвіть симптоми шахрайства.
10. Які існують способи виявлення шахрайства?
11. Що Ви знаєте про афери з інвестиціями?
12. Охарактеризуйте розподіл обов'язків або подвійний контроль у запобіганні шахрайству.
13. Охарактеризуйте систему підтвердження повноважень у запобіганні шахрайству
14. Охарактеризуйте систему незалежних перевірок у запобіганні шахрайству.
15. Опишіть фізичні способи охорони і контролю доступу для запобігання шахрайству.
16. Охарактеризуйте документальний контроль у запобіганні шахрайству.
17. Що таке фіктивні підприємства?
18. Що таке фіктивне підприємництво?
19. Дайте класифікацію фіктивних підприємств.

Тестове завдання за темами № 11,12 та № 13.

Питання 1

Якою повинна бути конкурента політика ?

- 1) достовірною
- 2) своєчасною
- 3) інформованою щодо конкурентів
- 4) усі відповіді вірні

Питання 2

Що є відправною точкою, з якої починається власна справа?

- 1) гроші
- 2) ідея
- 3) ціль
- 4) зв'язки

Питання 3

Які документи відносяться до засновницькі документи які підтверджують статус юридичних осіб і без яких неможливо заснувати фірму ?

- 1) ліцензія та бізнес план
- 2) статут та установчий договір
- 3) фінансова звітність та статут

Питання 4

Що слід розуміти під засновницькими документами ?

- 1) засновницькі документи – не проста формальність, а проект вашої майбутньої справи
- 2) засновницькі документи – проста формальність про проект вашої майбутньої справи
- 3) немає вірної відповіді

Питання 5

Чим завершується процес створення фірми ?

- 1) прибутком
- 2) пошуком інвесторів
- 3) державною реєстрацією

Питання 6

Що являє собою культура поведінки ?

- 1) сукупність моральних вимог, які становляться для людини складовою частиною її звичок і навичок
- 2) сукупність усіх вимог, цінностей що існують на підприємстві
- 3) правила поведінки з колективом та на підприємстві
- 4) немає вірної відповіді

Питання 7

Що відносять до культури на підприємстві ?

- 1) назви марок продукції
- 2) соціальні контакти співробітників
- 3) спортивні команди
- 4) спілки
- 5) усі відповіді вірні

Питання 8

Чи може вище керівництва формувати і змінювати культуру на підприємстві ?

- 1) може
- 2) може лише двома способами
- 3) не може

Питання 9

Від чого залежать бізнес – конфлікти ?

- 1) від рівня професійної компетенції менеджера
- 2) від працівників
- 3) від керівника
- 4) виникають неочікувано

3. Теми доповідей для студентів денної форми навчання

Для студентів денної форми навчання з дисципліни «Підприємницька діяльність» передбачено виконання ІЗ у вигляді підготовки доповіді (Д) і виступу на практичних заняттях з однієї з наведених нижче тем, або за власним вибором студента.

1. Сутність і функції підприємництва.
2. Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності-юридичних осіб.
3. Суб'єкти підприємництва.
4. Технологія розробки бізнес-плану.
5. Принципи підприємницької діяльності.
6. Статутний фонд та його формування.
7. Обмеження в підприємницькій діяльності.
8. Сутність та особливості корпорації.
9. Економічні засади підприємництва.
10. Способи сплати податків з доходів приватного підприємця.

11. Види підприємницької діяльності.
12. Торговельний патент: умови придбання, вартість, термін дії.
13. Необхідні умови розвитку підприємництва.
14. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
15. Організаційні форми підприємництва.
16. Сутність корпоративного управління.
17. Механізм державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи.
18. Стадії розробки бізнес - плану.
19. Види господарських товариств та їх характеристика .
20. Механізм державного регулювання підприємницької діяльності.
21. Акціонерне товариство: сутність і види.
22. Джерела фінансування підприємництва в Україні.
23. Механізм державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності-фізичної особи.
24. Фінансово-кредитне підприємництво.
25. Лізинг як форма підприємницької діяльності.
26. Переваги та недоліки одноосібного володіння.
27. Ліцензування в підприємницькій діяльності.
28. Комерційне підприємництво.
29. Франчайзинг як форма підприємницької діяльності.
30. Підприємець-ключова фігура ринкової економіки.
31. Форми об'єднань підприємств в Україні.
32. Види підприємств в Україні.
33. Структура бізнес - плану.
34. Засновницькі документи суб'єктів підприємницької діяльності.
35. Бізнес-інкубатори як форма підтримки малого підприємництва.
36. Проблеми розвитку підприємництва в Україні.
37. Юридичний статус підприємництва.
38. Правові засади розвитку підприємництва.
39. Порядок патентування підприємницької діяльності.
40. Сутність і методи державного регулювання підприємництва.
41. Види лізингу.
42. Сутність і функції бізнес-плану.
43. Державні та міжнародні організації підтримки підприємництва в Україні.
44. Єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва.
45. Припинення діяльності підприємницьких структур.
46. Державна політика підтримки підприємництва.
47. Органи управління акціонерним товариством.
48. Проблеми правового забезпечення підприємництва в Україні.
49. Фіксований податок для суб'єктів малого підприємництва.
50. Статут підприємництва.
51. Суб'єкти підприємницької діяльності — платники ПДВ та акцизного збору.
52. Особливості розвитку малого підприємництва в Україні.
53. Порядок відрахувань суб'єкта підприємницької діяльності — фізичної особи до Пенсійного фонду і фондів соціального страхування.
54. Підприємство: сутність, ознаки, функції.

55. Державна регуляторна політика у сфері підприємництва.
56. Загальна система оподаткування приватного підприємця.
57. Роль і значення посередницького підприємництва.
58. Переваги та недоліки партнерства (товариства).
59. Порядок відкриття рахунка суб'єкта підприємницької діяльності в установі банку.
60. Сутність і методи підприємницького управління.
61. Страхування як інструмент економічного захисту підприємця.
62. Основні методи впливу підприємця на підлеглих.
63. Управління економічними ризиками в підприємстві.
64. Форми спільного міжнародного підприємництва.
65. Функціональне управління в підприємстві.
66. Сутність, види та елементи підприємницької культури.
67. Механізм зменшення економічних ризиків у підприємстві.
68. Світовий досвід створення вільних економічних зон.
69. Підприємницька етика.
70. Управління мотивацією персоналу.
71. Інструменти управління ризиками.
72. Форми коопераційних зв'язків суб'єктів в підприємстві.

4. Література

Література, яка знаходиться у бібліотеці ОДЕКУ або бібліотеці кафедри менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ у друкованому або електронному вигляді позначена курсивом.

Законодавчі акти:

1. Конституція України. Видавництво "Україна", К., 1996.
2. Про зайнятість населення: Закон України//Відомості Верховної Ради України.-1994.- N 14.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України// Відомості Верховної Ради України.-1991.-N 29.
4. Про інформацію: Закон України.- К.: Україна, -1991.
5. Про підприємництво: Закон України.-К.: Україна, - 1991.
6. Про підприємства в Україні: Закон України.-К.:Україна,-1991.
7. Про місцеві ради народних депутатів та місцеве самоврядування: Закон України//Голос України.-1990.-8 лют.
8. Про господарські товариства: Закон України//Відомості Верховної Ради України.-1991.- N 49.
9. Про власність: Закон України//Голос України.-1991.-21 жовт.
10. Про обмеження монополізму і недопущення недобросовісної конкуренції підприємницької діяльності: Закон України//Го-лос України.-1992.- 29 квіт.
11. Про приватизацію майна державних підприємств: Закон Україна/Голос України.-1992.-6 трав.
12. Про приватизацію невеликих державних підприємств: Закон України//Голос України.-1992.- 14 квіт.
13. Про споживчу кооперацію: Закон України/Долос України.-1992.- 9 трав.
14. Про захист прав споживачів: Закон України//Відомості Верховної Ради України.-1991.- № 30.

Основна:

1. *О. М. Скібіцький, В.В. Матвеев, Л.І. Скібіцька М 502 Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності. Навч. посібник. — К.: Кондор, 2011. — 912 с. 12.*
2. Підприємницька діяльність: Навчальний посібник / За ред. Ф.Ф. Бутинця, К.В. Романчука. – Житомир: Рута, 2004. – 364 с. 13.
3. Планування діяльності підприємства: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / М.А. Белов, Н.М. Євдокімова, В.Є. Москалюк та ін.; за заг. ред. В.Є. Москалюка. – К.: КНЕУ, 2002. – 252 с.
4. Мочерний С.В., Устинко О.А., Чоботар С.І. Основи підприємницької діяльності: Посібник. – К.: Академія, 2001. – 280 с.

Додаткова література

1. *Буряк П. Ю., Карпінський Б. А., Григор'єва М. І. Економіка праці й соціально-трудових відносин: Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2004.*
2. *Вертузаєв М. С. та ін. Безпека комп'ютерних систем. Ком-п'ю-терна злочинність та її попередження / Під ред. О.П. Снігерьова. - Запоріжжя: ПВКФ "Павел", 2005.*
3. *Галушко О. С. Финансы предприятий. — Днепропетровск: изд-во «Центр экономического образования», 1999.*
4. *Голов С. Ф. Управлінський облік: Підручник. - К.: Лібра, 2003.*
5. *Горбатенко В., Окунєв О., Кошелева Н. та ін. Корпоративне управління: Проект "Масова приватизація та післяприватизаційний розвиток в Україні"/Під ред. І. Грінвальда. - К.: „МФК-Київ”, 1999.*
6. *Гранатуров В. М. Экономический риск: сущность, методы измерения, пути снижения. — М.: Изд-во «Дело и Сервис», 1999.*

7. *Духов В.* Экономическая разведка и безопасность бизнеса.-Харьков, Студцентр, 1997.-176с.
8. *Зеркалов Д. В.* Безпека комерційної діяльності. У двох книгах. Книга перша: Правова основа. Довідник. - К.: Основа, 2005.
9. *Зеркалов Д. В.* Безпека комерційної діяльності. У двох книгах. Книга друга: Захист. Довідник. - К.: Основа, 2006.
10. *Карлофф Б.* Деловая стратегия.- М.: Экономика, 1991.
11. *Котлер Ф.* Маркетинг, менеджмент. Анализ, планирование, внедрение и контроль. - СПб.: Питер, 1999.
12. *Кузин Ф. А.* - *Делайте бизнес красиво: Эстетические и социально-психологические основы бизнеса.* - М.: ИНФРА-М 1995.
13. *Майстерність ефективних продажів: Бізнес-тренінг.-* Ужгород: ТЕС Фонд, проект Європейської Комісії TACIS, 2002.
14. *Мильнер Б. З.* Теория организации: Учебник.- 4-е вид., пере-раб. и доп.- М.: ИНФРА-М, 2005.
15. *Мороз Л.А., Чухрай Н.І.* Маркетинг: Підручник- 2вид. -Львів: Національний університет "Львівська політехніка" — 2002.
16. *Осборн Д., Пластрик П.* Управление без бюрократов: Пять стратегий обновления государства. - М.:Прогресс, 2001.
17. *Основы предпринимательства.* / Под ред. А.С. Пелиха. — Ростов-на-Дону: Феникс, 2001.
18. *Пелих А. С, Бавранников М.* Ми др. Основы предпринимательства: Учебное пособие. — М.: Гардарики, 1996.
19. *Пелих А. С, Кизилова Т. Г., Пронченко А. Г.* Бизнес-план, или как организовать свой собственный бизнес. — М.: Ось-89, 2000.
20. *Примак Т. О.* Маркетинг. Навч. посібник.- К.: МАУП, 2001.
21. *Саморукин А. И., Шишов А. Л.* Теория и практика бизнеса: Учебно-практическое пособие. — М.: Русская деловая литература, 1997.
22. *Скібіцька Л. І.* Лідерство та стиль роботи менеджера: Текст лекцій. — К.: Центр учбової літератури, 2009.
23. *Скібіцька Л. І.* Діловодство: Навчальний посібник /Уклад. Л. І. Скібіцька. — К.: Центр учбової літератури, 2007.
24. *Скібіцька Л. І.* Конфліктологія: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007.
25. *Скібіцька Л. І.* Організація праці менеджера. Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2009.
26. *Скібіцька Л. І.* Тайм-менеджмент. Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2008.
27. *Скібіцька Л. І, Скібіцький О. М.* Менеджмент. Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007.
28. *Україна: Податкова політика та адміністрування податків.-* К.: Департамент України, Білорусі та Молдови. Управління зменшення бідності та економічного менеджменту Регіон Європи та Середньої Азії. Документ Світового банку, 2003.